

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:405

av Gunilla Nordgren (M)

Ändring i socialtjänstlagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom vad som anförs i motionen om att en översyn behöver göras av de regler i socialtjänstlagen som handlar om akuta placeringar på jourhem som är godkända och utredda av annan kommun så att även de ska kunna räknas som godkända i ett akut skede, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt socialtjänstlagen skall varje kommun ansvara för att det finns tillgång till familjehem och HVB-hem undantaget de hem som faller under Statens institutionsstyrelsens ansvar.

Socialnämnden skall sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende (HVB-hem).

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) får ett barn inte utan socialnämndens medgivande eller beslut om vård tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem, och socialnämnden får inte lämna medgivande eller fatta beslut om vård utan att förhållandena i det enskilda hemmet och förutsättningarna för vård i hemmet är utredda och godkända av kommunens socialnämnd.

Samma lagparagraf reglerar även sådana enskilda hem som vid upprepade akuta tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem).

Socialnämnden får inte placera ett barn i ett sådant enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem) om inte förhållandena och förutsättningarna för vård i det enskilda hemmet är utredda av kommunens socialnämnd.

Det uppstår situationer för socialtjänsten då ett barn akut måste placeras utanför hemmet.

I vissa av dessa fall, framför allt i mindre kommuner, finns inte möjlighet att placera inom kommunen. Då återstår att erbjuda barnet ett akut skydd och boende i ett jourhem utanför kommunen.

Jourhem och familjehem lyder under samma lagstiftning, och socialnämnden har samma utredningsskyldighet för båda placeringsalternativen.

Lagen stipulerar att kommunerna ansvarar för tillgången till familjehem. Detta kan lösas med att jourhem finns kontrakterat för att ha ett antal platser ”standby”. För mindre kommuner finns ofta inte behov av att ha egna ”standbyplatser” i ett jourhem 365 dagar om året, då behovet oftast är mindre än så. Därför samarbetar man med andra kommuner.

Situationer kan uppstå som innebär att alla platser är belagda, eller att kommunen inte har något kontrakterat jourhem ”standby” i kommunen. Lagstiftningen ger dock inget utrymme att i ett akut läge förlita sig på en utredning gjord utanför den egna kommunen.

Oavsett om flera kommuner samarbetar kan då situationen ändå uppstå att det inte finns några jourhemsplatser som har ett beslut om medgivande av den egna kommunens socialnämnd.

Med dagens regler saknas således i dessa fall möjlighet för kommunerna att göra akuta placeringar och samtidigt följa utrednings- och beslutskraven i socialtjänstlagen.

Samtidigt är det, ur barnets perspektiv, angeläget att omgående få en placering utanför familjen.

Därför bör en översyn av socialtjänsten ske vad gäller att se över möjligheten för att jourhem som är utredda och godkända av en annan kommuns socialnämnd än barnets hemkommun skall kunna räknas som godkända i det akuta skedet.

Gunilla Nordgren (M)